

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/77/2024
Identifikačné číslo spisu:	1520010466
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1520010466.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2024 v Bratislave v trestnej veci obvineného V. K. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 2T/43/2020, z 15. októbra 2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 3To/90/2020, z 2. februára 2021

rozhodol:

Podľa § 382 písm. b) Trestného poriadku dovolanie obvineného V. K. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Bývalý Okresný súd Bratislava V rozsudkom, sp. zn. 2T/43/2020, z 15. októbra 2020 uznal (okrem iných aj) obvineného V. K. za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti.

Za to mu uložil podľa § 172 ods. 2, § 36 písm. l), h), n), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň mu bol podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona uložený ochranný dohľad.

Uvedený rozsudok bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku.

Na základe odvolania prokurátora rozhodoval vo veci Krajský súd v Bratislave, ktorý rozsudkom, sp. zn. 3To/90/2020 z 2. februára 2021 vo vzťahu k obvinenému podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a s použitím § 322 ods. 3

Trestného poriadku uložil obvinenému podľa § 172 ods. 2, § 36 písm. l), n), § 38 ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, na výkon ktorého ho zaradil podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom strázenia. Zároveň mu uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona trest prepadnutia vecí a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad na 2 roky.

Obvinený V. K. podal prostredníctvom obhajcu proti rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom súdu druhého stupňa a proti konaniu, ktoré výroku o vine predchádzalo dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu], a to vo výroku o vine.

Obvinený v dovolaní v podstate napádal len výrok o vine v rozsudku súdu prvého stupňa.

Uviedol, že obžalobný návrh v danej veci v rozpore s § 235 písm. c) Trestného poriadku neobsahoval uvedenie zákonných znakov základnej skutkovej podstaty trestného činu, ktorý sa mu kládol za vinu. Na hlavnom pojednávaní prokurátor modifikoval obžalobu vo vzťahu k obvinenému tak, že zmenil rozsah spáchania trestného činu a zmenil právnu kvalifikáciu skutku na obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, táto modifikácia nemala vplyv na absenciu zákonných znakov v obžalobnom návrhu. Súd prvého stupňa prijatím obžaloby spôsobil nenapraviteľnú chybu spojenú so závažným zásahom do práva na obhajobu. Obvinený nemohol svoje pripravené obhajobné argumenty na hlavnom pojednávaní nikdy uplatniť, pretože smerovali proti spochybneniu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu kladeného mu za vinu, ktoré však skutok v obžalobe vôbec neobsahoval. Všetky zákonné znaky trestného činu musia však byť naplnené súčasne, inak nejde o trestný čin aj keby išlo o protiprávne konanie. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu, sp. zn. 6Tdo/22/2019, z ktorého vyplýva, že účinná látka omamnej alebo psychotropnej látky musí byť uvedená v skutkovej vete, inak opísaný skutok nie je trestným činom. Označené skutočnosti však z obžaloby vôbec nevyplývali, čo je závažným zásahom do jeho plánovanej obhajoby. Trestným činom je skutok len vtedy, ak vyčerpáva znaky príslušnej skutkovej podstaty. Obvinený reflektoval pri uvedenom postupe aj na právo neusvedčovať seba samého, kedy by prípadné oznámenie nedostatku obžalobného návrhu boli zo strany orgánov podieľajúcich sa na trestnom konaní bez rozumných pochybností do zisteného skutku doplnené pri zachovaní totožnosti skutku, čím by došlo k zhoršeniu postavenia dovolateľa na základe jeho vlastnej iniciatívy. Predpokladal dôsledné dodržiavanie ústavy a medzinárodných zmlúv, avšak okresný súd jeho vyhlásenie o vine prijal. Výrok o vine založený na porušovaní práva na obhajobu je však neprijateľný. Súd však namiesto toho, aby posúdili, či skutok má všetky znaky niektorého trestného činu, precenili význam ustanovenia § 257 Trestného poriadku spôsobom, ktorý vážne zasiahol do základných práv obvineného. Poukázal pri tom na judikatúru EŠLP i ústavného súdu. Zopakoval, že rozsudok okresného súdu nevyjadruje také konkrétne konanie obvineného, ktorým by súčasne naplnil všetky znaky trestného činu, za ktorý bol uznaný za vinného. Ani v skutkovej vete rozsudku nie je uvedené akékoľvek nakladanie so zakázanými látkami. Ustanovenie článku 50 ods. 1 Ústavy SR neposkytuje súdu podľa § 257 Trestného poriadku presunúť rozhodovanie o vine a treste za trestný čin na iný subjekt práva, alebo na osobu obžalovanú. Z rozsudku súdu prvého stupňa navyše nevyplýva akákoľvek forma spolupáchateľstva.

Navrhol preto, aby najvyšší súd rozhodol tak, že podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku sa napadnuté rozsudky zrušujú a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku súdu prvého stupňa sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Zároveň žiadal, aby podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku mu bol prerušený výkon uloženého trestu odňatia slobody.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor v tom zmysle, že dovolanie obvineného navrhuje odmietnuť v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku z dôvodu nenaplnenia dovolacích dôvodov.

Obvinený v replike k vyjadreniu prokurátora uviedol, že sa nesnaží svoje tvrdenia podradiť pod dovolací dôvod v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale naopak nesprávne právne skutočnosti napáda v rovine Ústavy SR a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Obvinený je oboznámený s dovolacími dôvodmi upravenými v Trestnom poriadku, avšak Trestný poriadok nie je jediným

prameňom práva, tými sú i Ústava SR a Dohovor.

+ + +

Na základe podaného dovolania najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti, a či je prípustné a následne dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť ako dovolanie podané neoprávnenou osobou.

Ako už bolo uvedené, rozsudok okresného súdu bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku ktorý sa mu kladie za vinu.

Podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

Z uvedeného je zrejmé, že výrok o vine je napadnuteľný jedine prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Platí pritom, že prípadné dovolanie smerujúce proti ostatným výrokom rozsudku je napadnuteľné dovolacími dôvodmi bez obmedzenia.

Zároveň je však zrejmé, že obvinený napáda dovolaním výlučne výrok súdu prvého stupňa o vine a vo vzťahu k rozsudku súdu druhého stupňa o treste neuviedol žiadne dovolacie námietky. Dokonca následne uviedol, že uplatnené dovolacie námietky neuplatňuje v režime Trestného poriadku, ale v rovine Ústavy SR a Dohovoru.

K tomu je potom potrebné uviesť, že: „ustanovenie § 257 ods. 5 a ustanovenie § 334 ods. 4 Trestného poriadku nemožno vykladať izolovane, ale v súhrne s ďalšími ustanoveniami upravujúcimi postup v konaní o dovolaní, a to ustanoveniami § 369 ods. 1 a ods. 2 a § 372 ods. 1 (veta prvá) Trestného poriadku. V zmysle uvedeného, proti rozsudku, ktorý bol vyhlásený po prijatí vyhlásenia obvineného o priznaní viny (§ 257 ods. 5 Trestného poriadku) a proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste (§ 334 ods. 4 Trestného poriadku) dovolanie môže podať len minister spravodlivosti, a to na podnet obvineného alebo na podnet inej osoby (§ 369 ods. 1, § 371 ods. 1 písm. c), § 372 ods. 1 Trestného poriadku). Obmedzenie uvedené v § 371 ods. 4, veta druhá Trestného poriadku sa týka len podnetu na dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa odseku 3 naposledy označeného ustanovenia a na prípad uvedený v predchádzajúcej vete nedopadá“ (R 12/2017).

Inými slovami: v rozsahu, v ktorom obvinený v pôvodnom konaní pred súdom I. stupňa na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie o uznaní viny a súd takéto vyhlásenie prijal, obvinený nemôže preto úspešne dovolaním namietat výrok o vine, t. j. ani proti právnej kvalifikácii skutku obžaloby, ktorú vyhlásením o vine taktiež prijal, pretože svojím vyhlásením o uznaní viny sa možnosti prieskumu výroku o vine z pohľadu jeho skutku i právnej kvalifikácie v dovolacom konaní vzdal. Dovolanie v takomto prípade je prípustné len zo strany ministra spravodlivosti, a to prípadne i na podnet obvineného.

Najvyšší súd preto konštatuje, že dovolanie podané obvineným V. K. bolo podané neoprávnenou osobou, a to z vyššie uvedených dôvodov. Preto jeho dovolanie v zmysle § 382 písm. b) Trestného poriadku odmietol.

Zároveň najvyšší súd ani nevyhovel návrhu obvineného na prerušenie výkonu trestu odňatia slobody podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku, pretože na takýto postup, vzhľadom na uvedené, nevzhliadol žiaden dôvod.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.